

Eidsberg bibliotek Årsrapport 2014

Forsidefoto: deviantart.com

Eidsberg kommune – rik på muligheter

B
BIBLIOTEKET

BIBLIOTEKET I TALL

Årets nyhet er e-bøker. Siden lanseringen i september, har Eidsberg bibliotek lånt ut 351 e-bøker.

Antall besøk	Totalt antall lån	Utlån per innbygger	Besøk per innbygger
(67.598) 61622	(88.669) 82425	(7,9) 7,27	(6.0)

Tallene i parentes er 2013. Folketall er regnet etter [4. kvartal ssb](#) – 11.323 .innbyggere.

Resultatene for 2014 viser en nedgang i utlånstall på 7% og i besøk på 8,84%. Dette er dessverre resultatet for de fleste bibliotek i Norge. Men det er ikke et resultat å slå seg til ro med.

Biblioteklovens nye formålsparagraf sier at «Folkebibliotekene skal være en uavhengig møteplass og arena for offentlig samtale og debatt»

Eidsberg vil satse på flere arrangementer i årene som kommer med varierte temaer som kan trekke nye brukergrupper til biblioteket. Vi vil samarbeide med lag og foreninger i bygda, kulturskolen og alle som har tips og ønsker om aktiviteter i biblioteket for alle aldersgrupper.

Et annet virkemiddel vil være å etablere «Åpent bibliotek i Eidsberg». Det vil si at ved å ta i bruk moderne teknologi vil biblioteket være tilgjengelig for publikum alle dager i året og i f.eks. 16 timer i døgnet. Erfaringsmessig vil det gi økt bruk av biblioteket for dem som allerede er aktive lånerne og tiltrekke seg nye lånergrupper.

Det er selvfølgelig viktig at mediebudsjettet ikke senkes ytterligere. For 2014 var det 77.000 lavere enn i 2010.

ØKONOMISKE ENDRINGER

Det har de siste årene vært en stor økning i bibliotekets gebyrer som har medført økte inntekter til biblioteket. Men dette er midler det kan være vanskelig å budsjettere med. I en ideell verden burde denne posten stå i null.

Nye rutiner innen erstatningskrav til lånerne har også medført bedre kontroll på tapt materiale samt at lånerne har blitt flinkere til å rydde opp i sine lån til biblioteket.

PERSONALSITUASJONEN

2014 bød på ekstra utfordringer.

Elin Westgaard Hansen sluttet i februar. Da ble biblioteket uten biblioteksjef i fem måneder før ny biblioteksjef ble tiltrådt 1.august. Hun skulle imidlertid ha foreldrepermisjon og vikar ble tilsatt for henne primo november. Det er lett å forstå at personalet hadde et strevsomt år med en langtids sykemelding i tillegg.

Til tross for dette har publikumstjenesten holdt vanlig høy standard. Det skal betjeningen ha ros for.

AKTIVITETER I BIBLIOTEKET

Gjennom året har biblioteket arrangert en rekke aktiviteter i tillegg til sin ordinære drift med 36 timers åpningstid per uke.

Året åpnet med utstilling fra Delta der de presenterte egne arbeider. Valentinedagen ble markert med utstillingen Hjarteklapp fra Åsentunet. Vi fylte på med hjerte/smertebøker.

Deretter hadde beboerne på Mysebu utstilling av egne keramikkarbeider

I vinterferien kunne barn og unge prøve å fange og bevege flyvende fisker «Air swimmers»; vanskelig og morsomt.

Morsmålsdagen 21.2 ble markert ved at alle kunne ytre seg på tre tavler med hhv lokal dialekt, morsmål og slang.

I mars ble Verdens pannekakedag markert med å steke og servere pannekaker til barna.

I denne måneden holdt også kultursjefen pressekonferanse i bibliotekets lokaler med fokus på nytt kunstgalleri i Festiviteten

Vi markerte grunnlovsjubileet i samarbeid med Eidsberg historielag. Tore Stubberud holdt foredrag om Jacob Nicolai Wilse. Aktuelle bøker og kart ble stilt ut i biblioteket. Barnehagene hadde også utstilling av sine grunnlovsplakater.

14. juni ble Trygve Gulbrandsens pris delt ut i samarbeid med Trygve Gulbrandsens venner. Biblioteket stilte ut hans malerier.

Kommuneplanen skal fornyes. Skolene engasjeres også, og elevrådene viste elevarbeider i biblioteket.

I juli hadde vi en utstilling om friluftsliv der vi hadde fokus på Den Norske Turistforening og deres arbeid.

En annen stor aktivitet var sommerens lesekampanje (eplekampanjen) for barn i alderen 6. til 13. år. I år hadde biblioteket rekordmange deltakere og totalt ble det hengt opp 1206 leseeppler i løpet av sommeren. 80 barn deltok på eplefesten der premier ble delt ut.

Eidsberg bibliotek har en stor samling tegneserier. Disse ble presenter på en flott utstilling i september.

Kulturtoernatta 10.10 hadde et bredt program; om Trygve Gulbrandsen, kulturminneplanen, gater og smug i Mysen, Torkjell Berulfsen om konjakk, og et foredrag om den lokale konjakken.

Utstillingen Mummitrollets verden markert 100årsdagen for Tove Janssons fødsel i oktober.

I forbindelse med premieren på filmen Arktis hadde elever laget bilder og gjenstander inspirert av liv og natur i nord. Denne utstillingen sto hos oss i november.

20.november ble dagen for Barnekonvensjonen markert med høytidelig åpning av utstilling med illustrasjoner laget av barnehagebarn.

Høstens forfatterbesøk trakk mange besøkende til festsalen. Oddgeir Bruaset fortalte om mennesker han har møtt «der ingen skulle tru at nokon kunne bu».

Gjennom hele året har biblioteket hatt små og store bokutstillinger for å markere årstidene eller aktuelle temaer i tiden, f.eks sopp og bær og bøker med julen som tema. Vi presenterer også ofte aktuelle filmer som vises på Festiviteten med plakat og relevant litteratur.

BARN OG UNGDOM

Annenhver uke mottar biblioteket klassebesøk fra Hærland skole utenom ordinær åpningstid. Biblioteket inviterer også fast alle andre klassinger i kommunen til en orientering om biblioteket hver høst. I tillegg mottar biblioteket løpende forespørsler om klassebesøk fra skolene og særlig i oppstarten av skoleåret er det stor pågang av klasser som ønsker å besøke biblioteket. Biblioteket tilbyr også bokdepoter til barnehagene i kommunen og 3 ganger i året blir disse skiftet ut.

Hver vår arrangerer biblioteket forfatterbesøk for femte klassesetrinn i samarbeid med den kulturelle skolesekk. I år var det Sigmund Mostue som kom på besøk

I april ble alle barnehagene innbudt til forestillingen «Marcos reise» ved Tørum og Hasselberg Danseteater.

18. november orienterte Ragnhild My Malfang 8. og 10. trinn om bøker som burde friste dem. I begynnelsen av november fikk 9.trinn besøk av Johan B. Mjønes.

Oversikt over aktiviteter per måned.

Måned	Aktivitet
Januar	<ul style="list-style-type: none"> • Ordførerens time – hver onsdag hele året (unntatt sommerferien) • Hjarsteklapp – vandretstilling fra Aasentunet • Nyhetsbrev våren 2014 • Presentasjon av kulturprogrammet 2014 • Temautstilling Nyttårsforsetter
Februar	<ul style="list-style-type: none"> • Markering av Valentinesdagen • Markering av Morsmålsdagen med taggervegger • Temautstilling Idrettshelter - OL
Mars	<ul style="list-style-type: none"> • Verdens pannekakedag 4. mars • Påskekrimkonkurransen Mysteriet med Billy Bobs forsvinning • Temautstilling Barske menn og kvinner • Forfatterbesøk 5. trinn Sigbjørn Mostue
April	<ul style="list-style-type: none"> • Barneteater Sirkus Marcos • Temautstilling Charles Dickens • Temautstilling Tid for fristelser • Elevutstilling skulpturer av kasserte bøker
Mai	<ul style="list-style-type: none"> • Utstilling av Wilses kart • Temautstilling Norge blir til • Foredrag om Wilse ved professor Tore Stubberud
Juni	<ul style="list-style-type: none"> • Eplekampanjen – lesekampanje for barn i alderen 6. til 13. • Temautstilling Hvorfor har vi det ikke bedre når vi har det så godt
Juli	<ul style="list-style-type: none"> • Lesekampanje
August	<ul style="list-style-type: none"> • Lesekampanje og eplefest for barn
September	<ul style="list-style-type: none"> • Lansering av eBokBib – Kampanje 15.sept-15.okt
Oktober	<ul style="list-style-type: none"> • Kulturtorgnatta 10.10.2014
November	<ul style="list-style-type: none"> • Forfatterbesøk for 9.trinn Johan B.Mjønes • Bokprat for 8. og 10.trinn ved Ragnhild My Malfang • Forfatterbesøk Oddgeir Bruaset
Desember	<ul style="list-style-type: none"> • Juleutstilling • Åpent møte om ny kommuneplan

PÅ UTLÅNSTOPPEN

Som tidligere år er det kriminalbøkene som dominerer listen over mest utlånte bøker for voksne. Også i år er det Jo Nesbø som topper listen, denne gangen med "Sønnen" som hadde 78 utlån. Tor Åge Bringsværd med "Petra vil at alle skal ha en venn" er den mest utlånte boka for barn og ungdom i år som i fjor.

Jonathan Odells Helbredelsen er årets mest hørte lydbok for voksne. Også i år gjør "vår egen" Trygve Gulbrandsen det bra og kaprer tredjeplassen. Mest hørte lydbøker for barn og ungdom er Kaptein Sabeltann og grusomme Gabriels skatt.

"En pingles dagbok : Roderick ruler" er årets klart mest lånte film, fulgt av "Karius og Baktus". Mest lånte film for voksne er "Detektiv Downs".